

Nr 414

Av herr Österdahl m. fl., *angående beräkning av pensionsavgifter gifter inom den allmänna försäkringen.*

(Lika lydande med motion nr 587 i Andra kammaren)

Avgifterna till pensioneringen inom den allmänna försäkringen erlägges i fråga om inkomst av anställning av arbetsgivaren men när det gäller inkomst av annat arbete av den försäkrade själv.

Vid fastställandet av den pensionsgrundande inkomsten är det i princip den försäkrades inkomst av anställning och inkomsten av annat förvärvsarbete som man tar hänsyn till, i den mån summan av inkomsterna ligger mellan 1 och 7,5 gånger basbeloppet. Avgiften skall i princip beräknas på den del av inkomsten som ligger över basbeloppet, vilket f. n. är 6 000 kr. Basbeloppet skall dock i första hand avräknas från inkomsten av anställning. Denna regel får betydelse för storleken av den avgift som den får betala som har inkomst av annat förvärvsarbete, t. ex. lantbrukare, egna företagare, fria yrkesutövare etc. Den egna avgiften fastställs ju på grundval av den del av den pensionsgrundande inkomsten som kommer från det egna jordbruket, den egna rörelsen etc. Överstiger anställningsinkomsten ett basbelopp, avräknas detta således på inkomsten av anställning, medan inkomsten av annat förvärvsarbete inte får något belopp avräknat. Detta innebär att vederbörande företagare, som vid sidan av sin rörelse har inkomst av anställning som uppgår till exempelvis minst 6 000 kr. per år inte får någon avgiftsfri del avräknad från inkomsten av annat förvärvsarbete, utan avgift debiteras för hela inkomstbeloppet.

Många av våra egna företagare har ofta ojämn sysselsättning i sitt jordbruk eller sin rörelse. Inom jordbruket är arbetet i hög grad koncentrerat till sommarhalvåret; andra yrkesutövare har säsongmässiga variationer i sin rörelse, beroende på den växlande rytmen under året inom olika näringsgrenar. På exempelvis turistorterna är behovet av service starkt varierande, beroende på när turistsäsongen inträffar och vilken längd den har. Många företagare tar därför anställning inom andra yrken under tider av lågsäsong.

Den inkomst som vederbörande får genom sin anställning avräknas då i första hand från den pensionsgrundande inkomsten.

När arbetsanställningen varat endast en del av året minskas basbeloppet i motsvarande mån, och arbetsgivaren får då erlägga avgift för inkomst även

understigande 6 000 kr. I samma mån minskas avdragsmöjligheterna för den egna avgiften till ATP. Resultatet härav blir då att samtidigt som arbetsgivaren erlägger ATP-avgift för en sådan inkomsttagare, så får samma person också högre egenavgift till ATP även om hans inkomst av annat förvärvsarbete inte ökat.

Denna konstruktion av avgiftssystemet beträffande ATP medför således högre egenavgifter för lantbrukare, egna företagare etc., vilka tar anställning utanför sitt jordbruk eller sin rörelse, och motverkar därigenom strävan att ta sådant arbete, när minskad sysselsättning inträder i den egna rörelsen. Även ekonomiskt blir den högre avgiften en belastning, som inte är motiverad.

En ändring av gällande regler bör därför genomföras, så att största möjliga rättvisa erhålles vid avgifternas fastställande. En väg kan exempelvis vara att personer, som skall erlägga egenavgift till ATP för inkomst av annat förvärvsarbete men som också har inkomst av anställning, vid fastställandet av den pensionsgrundande inkomsten får basbeloppet fördelat på inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete i förhållande till inkomstdelarnas storlek. Därigenom kan överensstämmelse uppnås mellan den del av anställningsinkomsten som arbetsgivaren erlägger avgift för och den pensionsgrundande inkomst som härrör från anställning. Dessutom skulle den egna avgiften bli rättvisare avvägd, genom att den blir beräknad på den del av den pensionsgrundande inkomsten som återstår, sedan en proportionell del av basbeloppet avdragits.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om skyndsamt prövning samt förslag till sådan ändring i bestämmelserna om beräkning av pensionsgrundande inkomst att basbeloppsavdraget fördelas på inkomsten av anställning och inkomsten av annat förvärvsarbete i förhållande till inkomstdelarnas storlek.

Stockholm den 27 januari 1970

S.-O. Österdahl (fp)

Eric Peterson (fp)

Per Jacobsson (fp)
